

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön, és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányboltokban.

Közgyűlés a városnál.

A polgármester rendkívül érdekes intézkedést tett a közgyűlési tárgysorozat előterjesztésénél. A tárgysorozatot úgy írják le, hogy az értesítés az egyes ügyek rövid tartalmát is előadja. A viták rendszeresen a körül szokatlan forgolódnak, hogy a biz. tagok, ha a városi párt előzetes értekezletein nem vettek részt, nem ismerik az ügyeket és rejtelmeket, tehát ott a közgyűlésen bontogatják a titkokat. Most a meghívó kitérte ennek az érdekességnek az oroszlan körmeit. Vagyis azok, a kikben égett a vágy, hogy egy hatóság diktálással el fogják kápráztatni az egész közvéleményt, élükön a város atyáival, azok most lecsüggedt szárnnyal megülnek ott és egy a másnak panaszkodik, hogy az ember most már csak érdekes sem lehet, nem lehet keverni semmit, mert a polgármester túljárt az eszközön. Így történt tegnap is. Kivéve Steiner Jákó dr., a ki ékes hangon és Bierbauer Viktor dr. főorvost, a ki ékeltlen rekedtséggel ügyesen, de nem éppen szerencsével beszéltek — a többi szó és vitaanyag bennszorult az atyákban s a közgyűlés 5 órákor kénytelen-kelletlen befejezte a munkáját. Igaz, hogy Holly Géza dr., meg Csöppentzky Mihály dr., a két nagy cséplőgép félig-meddig távol volt s nem huzhatták még legalább egy órával a tanácskozást. Így azonban szinte botrányos gyorsasággal végeztek az egész tárgysorozattal.

A gyűlést Széchényi Viktor gróf főispán

vezette. Meleghangu beszédben elparentálta néha Richter József biz. tagot, a ki lelkiismeretes és buzgó látogatója volt a közgyűléseknek és mindig élénken érdeklődött a közügyek iránt. A közgyűlés részvétét jegyzőkönyvben örökítik meg és erről az elhunyt családját értesítik.

A legközelebbi rendes közgyűlés december 30-án lesz.

A polgármester két óról való jelentését a közgyűlés nagy meglepéssel tudomásul vette. Kossuth-mauzóleum felavatásánál a város 5 tagú küldöttséggel képviseltette magát és kosszort tétetett a sirra. (Helyeslés.)

A csendőrtanostályt városunkból áthelyezik s a minister próbaképpen Nagyváradon összpontosítja a tanfolyamot. Ezért az új csendőrtanostalya megépítésére ez idő szerint szükség nincs.

Thaly László dr. köszönetet mond a városnak néhai Thaly Kálmán halála alkalmával tanusított részvéteért.

A ref. egyház megköszöni a toronyépítésre ajándékozott 1500 kor. városi segélyt; szintígy a Tóvárosi ovoda az épület kitaroztatását.

Nyitra vármegye feliratát, a melyben megkorrigálni kéri a hasznos szárnnyasok védelméről hozott törvényt azzal, hogy azoknak tojásait is a törvény oltalma alá helyezi — közgyűlés örömmel pártolja.

A városi földadó bizottságban rendes tagok lettek: Antal Ferenc, Berregi József, Csöppentzky Mihály dr. Dürömbözy József, Holly Géza dr., Knitlhoffer János, Knitlhoffer Károly, ifj. Lits Ferenc, Mészáros József, Pénzes Imre, Szalczgruber József. A megyei földadó bizottságba kiküldettek: Kégl Miklós rendes tagnak és Antal József póttagnak.

A tanács ajánlja a közgyűlésnek, hogy az Árpádfürdő, a mely városukban valóban közszük-

ségletet pótol, használhassa a város címerét. Bierbauer Viktor dr. meleghangu beszédben azt az óhaját fejezte ki, hogy az Árpádfürdő, tekintve annak sokféle előnyét, az egészség ápolására bevezetett annyiféle modern gyógyító módszerét (iszapfürdő, villanyfürdő, gyógyfürdő nevet kaphasson. (Élénk hejjeslés.)

A rendőrség szolgálati és szervezeti szabályrendelete megerősítve kihariditok. A rendőrtisztviselők az oktatásért külön díjazást nem kapnak.

Az adószámvitel ügykezeléshez a hatóság célszerűbb ügykezelést kíván bevinni, amit a közgyűlés helyeslőleg jóváhagyott.

A bizottsági tagválasztások 8-án lesznek. A Palotavárosban Nagy Ignác, Tógl Gyula, Monstkó Ferenc, a Tóvárosban Csöppentzky Mihály dr., Deutsch Aladár és Mészáros József vezetése alatt.

A tanács egy újabb írógép beszerzését tarja szükségesnek. A közgyűlés megbizja, hogy ne ragaszkodjék az ajánlott Adler írógéphez, hanem a legalkalmasabbat válassza.

A borjuvásárteret a sertesvásártérrel szemközt állapította meg a közgyűlés.

A Kereskedelmi Társulat azon kérését, hogy az iskola telkének 10 ezer kor. vételárát 10 év alatt, kamat nélküli részletekben törlesztesse a társulat — a közgyűlés teljesítette.

Az ezredéves iskola tözszszórói elromolva újak beszerzése válnék tözszszükségessé. Bierbauer Viktor dr. főorvos hosszabb beszédben alaposan kimutatta, hogy az é rendszerű férhejek teljes alkalmatlanok és a célnak nem felelnek meg. A közgyűlésnek ezen tárgyban hozott határozata nem egészen három hónappal ezelőtt történt s ezért a határozathozatalt a legközelebbi közgyűlésre tolták el.

Haza felé.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárcája. —
(Végo.)

A Niagara látása volt az én amerikai utazásom koronája. De valóban ugys voltam vele, mint a koronázáskor szokott történni. Megvolt a nagy parádé, most hamar pakkoljunk és menjünk hazafelé. Érzékeny, kedves bucsut vettem Böhm bácsitól, este beleültem, jobban monda lefeküdtem egy kényelmes Pullman-kocsiban s másnap reggel más Philadelfiában voltam. Onnan gyorsvonaton New-Yorkban mentem, ott rendbe hoztam a hajómmal a dolgomat, láttam egy nagy tüzet s délután már Pert-Amboyba, az első tanyára érkeztem, Grosz barátomhoz.

Az eső megeredt, azt én úgy magyaráztam, hogy az ég is sir, mikor távozom. Készülődtem hazafelé. Ezt az érzést se felejtem el soha. Azt mondják a kivándorlók, hogy minden magyar lelkében egy-két hét vagy hónap múlva elkövetkezik valami ki-mondhatatlan erős vágyakozás az óhaza után, a mely devalválja bennük a férfit s gyerekké

teszi őket. Akkor az ember keresi a magányt, folyton sóhajtozik, jajgat, sir, lesoványkodik szóval betegje lesz a honvágynak.

Éreztem ezt én is. Tatan kétszeresen is éreztem. De nem ebben a formában. Látam vagy 20 várost, benyargaltam a rónákat, hegyeket, láttam embereket, csunyát, szépet, jót, rosszat, keresztülstem az idegen ember gyermekbetegségein, láttam a Niagara-t s mikor mindezen tulvoltam, kinyitott előttem a menyország minden gyönyörűségével. Magyarország felől csillogott felém a fényes napsugár, éreztem, hogy onnan a nagy messzeségből izennek nekem, várnak engem, azok, a kik szeretnek, azok a kik csak egy rövid időre akartak tőlem elszakadni. Vár a mező, várnak a virágjai, vár a madár dala, az erdő lombja, a hegy vadregényes sziklatömege. Várnak az emberek, akik engem megértenek, akiket én megértek, a kik barátságosan köszöntenek, melegen rázzák a kezemet, vár az édesanyám, a testvéreim, a rokonaim, mindenki. Még a temető is engem vár, a hol egyszer majd a kereszt árnyékában megpihenni kívánok. Mit nekem Amerika minden kincsével, minden humbugjával, szabadságával, külön vilá-

gával?! Azt a szeretetet, azt a melegséget, amely engem otthon üdvözöl, ó, azt nem pótolja ki senki, nem pótolja ki semmi. Pénzt adhattok, hatalmat, szabadságot is adhattok, de szívet nem! Az csak Magyarorszában van, az én édes, kedves, drága, koldus magyar hazámban. Mondhatjátok, hogy szegény, elhiszem, mondhatjátok, hogy idegen erőszak ül rajta orgáit, azt is elhiszem, de ha megsiratom, ha zokogva ölelgetem is a hideg hantját, akkor is szeretem. Minden szá-vannak megtalálhatjátok a visszaját, cinikus ésszel, irigy gondolattal kiokoskodhattok száz feleletet, kinevethettek, kicaaghattok, de hogy a szívet mért vágyódik elhez a földhöz, azt összeadással meg kivonással megmagyarázni nem fogjátok soha. Lekicsinyelhetitek a bölcsönket, az egyszerű gyermekjátékunkat, a bogárhátú kis házainkat, a virágos akácafáinkat; elhiszem, hogy tinálatok minden nagyobb, a csodálata is elfér a lelkemben, de egyetlen-érték meg, hogy azt az idegent jobban szeresse a szívetem, mint ezt, ami az enyém.

Egész nap énekeltem s aztán oly kifogástalan táncleposokban sétáltam Grosz barátom faházában, hogy Terpsichore bizo-

Sövegjártó János

vászon kereskedése

Székesfehérvár Barátok épülete.

Nagy választék agy- és asztalneműekben,
színes és fehér barchetok stb.

olcsó, szabott árak mellett.

Mal lapunk 4 oldal.

00000665

Az egyesített pénztárakban ezután nagyobb összeg pénz nem lesz, hanem a fölség a helybeli pénztárakat kamatozik. A polgármester ajánlatokat fog kérni arra nézve a pénztárakról.

A postai pénzküldeményeket ezután nem a polgármester, hanem a pénztár veszi át.

A közgyűlés elutasít több fizetésemelési kérvényt, valamint a vakokat gyámolító intézet kérelmét, mivel a városnak a saját jótékony intézményei is sok pénzbe kerülnek.

Kronhoffer István nyugdíját 900 koronában, Bencsik Jánosét 605 koronában, özv. Szabó Józsefné 255 koronában, özv. Gróf Istvánnéét 400 koronában állapítja meg a közgyűlés. Fister Istvánnak pedig elengedte 130 kor. fölött előleg visszafizetését.

Szabolcsmegye felirt a pénzügyminiszterhez, hogy az italméréseket közegészségi és közrendészeti szempontból a főszolgabíró és főkapitány indítványára is át lehessen helyezni. Steiner Jákó dr. helyteleníti ezt a jogkiterjesztést, mert sehol az egész világon nincs ez meg. (Bilkei Ferenc: — Amerikában megvan. Nagy derűtlenség.) Különben is sok gyanúsítással járma a dolog, ha a főkapitány is intézkedhetne ebben a dologban. Szára Gyula dr. polgármester nem tulajdonít ugyan a dolognak nagy eredményt, mivel a főkapitányt eddig is megkeresték az italmérés megadásának vagy megvonásának kérdéséinél. Most a különbség az lenne, hogy a főkapitány és főszolgabíró is kezdeményezhetne ilyen megszorításokat és nem csupán a pénzügyigazgató. Steiner Jákó dr. felszólalását azonban úgy látja, hogy ő tisztán szociális szempontból tekinti az ügyet, a mennyiben kellemetlen volna egyes kormárosoknak, a kinnél szociálista tanya van és a rend ellen vétenek, ha ezeket a főkapitány szétrobantáná. (Nagy derűtlenség.)

Szűts Lajos járlatkezelő fizetésemelési kérvényét a közgyűlés elutasította, Szűts más után kérelmezheti a fizetésemelést.

Horváth Sándor volt állatorvost megillető 283 kor. fizetési pótlékok utólagosan kiutalványozta a közgyűlés.

Három fizetési előleget megszavaz; Perczel Mór bonyhádi szobrára nem ad, mivel adott már; Rákóczi zombori szobrára 20 koronát szavazott meg a közgyűlés.

Gebhard Bódog pénztáros betegsége miatt távol lévén a pénztárol, a pénztárt megvizsgálták, rendben találták s a jegyzőkönyvet bemutatták.

Szabó Józsefné, Bertalan Mária szülésznői oklevelének kihirdetését tudomásul vette a közgyűlés.

Alaghy Dezsőnek, az ipariskola 25 éven keresztül való néhai elnökének emlékére a tanítókar 400 koronát gyűjtött, ezt 200 korona kamattal 600 koronára kiegészítette és Alaghy Dezső-alapítvány néven kéri kezeltetni. A közgyűlés szívesen tudomásul vette.

A Szt. Ferenc-rendieknek a szokásos gabona alalmazását kiutalványozta a közgyűlés.

Az 1 millió 200 ezer kor. városi kölcsönre vonatkozólag a miniszter némi pótlásokat kért, a közgyűlés megtagadta.

A közgyűlés 5 órakor ért véget.

A polgármester jelentéséből közöljük a következőket:

A dr. Nagy Sándor féle örökösödési perben a bíró egyezség létre jött, amennyiben ahhoz most már az érdekelt felek hozzájárultak. Az egység oly módoszatok mellett jött létre, amint ahhoz a törvényhatósági bizottság engedélyt adott, vagyis, hogy a perrel fellépő összes oldalági örökösök együttesen 45.000 koronát kapnak. Az egyezséget a helybeli kir. törvényszék folyó hó 18-án tartott ülésében ítélet erejére emelte és tisztú főügyész már az expedíciót is kistúrgette. Most az iratok a sárbogárdi kir. járásbírósnak adatként ki a hagyaték átadó végzés meghozatala végett. Az ingatlanok értékesítése iránt tárgyalások már folyamatban vannak és a tisztifőügyész-nél is jelentkezett a dunaföldvári népbank képviseletében dr. Strasser Jenő helybeli ügyvéd, ki bejelentette vevő szándékát, jelezvén, hogy irásbeli ajánlatát a polgármesterhez rövid időn belül be fogja nyújtani.

Az iskolák megvizsgálták s trachoma egy esetben constatálván, a szükséges intézkedéseket megtették. A beiratkozott elemi iskolai növendékek száma a következő: Férőhely a pótosztályokkal együtt 2802. Beiratkozott 1773 fiú és 1606 leány, összesen 3379. Tehát 576 tanulóval több (15 tanköteles beiratása még most folyik.) A zsufoltóság különösen a Tóvárosi és Olaj-utcai iskolákban nagymérvű. A gazdasági és vasárnapi iskolákkal együtt s községi elemi iskolai növendékek száma 4016. Felekezeti elemi iskolások: Ferenc József nőnevelde 507. Izraelita iskola 229. ev. ref. iskola 217. Összes 953. Középiszkolák: Felsőbb leányiskola 193, főgimnázium 365, főreáliskola 437, felső kereskedelmi iskola 199 tanulóval összesen 1193. A tanulók száma tehát 6691.

Fogyasztási adó-bevételünk az idei év első 10 hónapja összehasonlítva a múlt év megfelelő tíz hónapjával 11888 kor. 13 fillér többletet mutat.

A munkásházak költségvetését a mérnöki hivatal elkészítette. A helyi árak figyelembe vételével egy munkásház építése a telekkel, kerítéssel, kuttal és férhellyel együtt, szilárd anyagból építve és cserép tetővel ellátva 4500 korona költségbe kerülne.

Ezek szerint tehát a 147 munkásház építése 661.500 korona költségbe kerülne. A földmivélsügyi miniszter, amennyiben a város közönsége 150 gazdasági munkásház építése végett 225.000 korona törlesztéses kölcsön felvételét határozná el, hajlandó ezen törlesztéses kölcsön után járó évi tőke és kamat törlesztési részletekből évenként 2 % azaz 4500 koronát a törlesztési idő tartamán tárcája terhére elvállalni. Minthogy azonban az építési költség 435000 korona; tehát az előirányzott összegnek majd kétszeresével kerülne többre felterjesztés intézendő a földmivélsügyi miniszterhez vajljon hajlandó-e a 661.500 koronna építési költségnek, illetve az e célból felveendő törlesztéses kölcsön után járó évi tőke és kamattörlesztési részletből évenkénti 2 % a törlesztési idő tartamán tárcája terhére elvállalni.

UJDONSÁGOK.

— A Fejérmegyei Függetlenségi Párt állásfoglalása. A függetlenségi párt kebelében történt szakadás immár nemcsak a párt belügye. Mindinkább érzi annak következményeit az ország függetlenségi polgársága is. Országszerte megmozdul a függetlenségi polgárság, hogy egyik vagy másik párthoz csatlakozva annak erejét és munkakedvét növelve részt kérjen magának a történelmi események alakításából. Ezt a célt tüzte maga elé a Fejérmegyei Függetlenségi párt, amidőn a múlt vasárnap rendkívüli közgyűlésre hívta egybe a megye függetlenségi érzelmű polgárait. A gyűlésen jelen voltak: Dr. báró Mandorff Géza, Csontos Andor, Koller Tivadár, dr. Horváth Gyula, ifj. Madarász József országgy. képviselő, továbbá Kenessey Gyula a megyei függetlenségi párt elnöke, Szűts Jenő alispán, Babay Kálmán, Ditrich Zsigmond pártelnökök, Koller Pál, Rosenfeld Henrik, Rohrmann Gusztáv, Bilkei Ferenc, Zimbál Ferenc stb. a pártvezetőségnek mintegy 15 tagja. A gyűlés, amelyen a bizalomnyilvánítás dolgában bizonyos tartózkodás volt észlelhető, a következőleg folyt le:

Az elnököl Kenessey Gyula pártelnök jelezvén a rendkívüli közgyűlés célját, előterjesztette, hogy a Fejérmegyei Függetlenségi Párt Kossuth Ferenc előrelátó, bölcs politikáját ha-

nyosan elsárgult irigységében. Közben-közben ki is törtem:

— Gyerekek! megyek haza! gyertek velem, meglátjátok milyen jó lesz otthon, Magyarországon.

A barátaim elkísértek és én augusztus 5-én elhelyezkedve az Utónán, kendőbogatással, de nem a fájdalom könyveivel szememben, boldogan indultam vissza szép magyar hazámba. Egy darabig néztem még New-York képét, aztán Brooklyn, végül a Long Island hosszan benyúló nyelvét. Aztán lassan levonultam és rendezkedni kezdtem. Kedves, kellemes társaság persze megint akadt, legfőképp a magyar doktor, egy igazán ritka művelt, gyengéd, finom kedélyű uri ember, a kivel soha el nem feledhető kedves órákat töltöttünk együtt.

Volt aztán egy másik társaságom: egy fiatal osztrák mérnök, a ki éveken át passzióból, meg tanulmányozás céljából keresztül-kasul barangolta az Egyesült Államok területét. Ha egy helyen megállapodott keresett annyit, a mennyi egy-két hónapi utazásra elég volt s ha a vidékkel tisztába jött, vette a sátorfáját és ment tovább. Még érdekesebb volt a másik, egy öreg anglikán missionárius a ki az egész világot bejárta már. Mikor először összetalálkoztunk, horvát kath. papnak néztem a Strössmayer-típusáról, meg az öltözötéről. Közlekeny természetű levén, barátságosan megszólítottam. Ő azonban úgy rám mordult, hogy szinte formálisan összeharagudtunk. Egy hét alatt azonban fölőtte a szimpatikusnak tets-

hettem előtte, mert kiengesztelt. Attól az időtől harmán végtelenül kellemes órákat töltöttünk együtt. Utazás, világismeret, valástudomány, politika, minden szőnyegre került és semmi se zavarta a harmoniánkat. Színtekonyoztunk, mikor Napólynál elváltunk.

Aztán ott voltak az én magyar testvéreim. A szegény hazavándorló magyarok, a sánták, a bének, a nyomorultak, a kiket Amerika előbb kizsarat, aztán mint fölösleges homokszákokat kidobott a hajójából. Neked Magyarországon jó lesz ez is, örülj, ha így visszakaphatod őket. Voltak vagy 200-an. Vasárnaponként összegyűjtöttem őket s magyar énekekkel, meg egy-egy meleghangú beszéddel lelkükbe igyekeztem csepegtetni a magyar haza szeretetét s a bizalmat az Isten iránt, a mely irgalommal veszi majd őket oltalmába. A helyzetem fölőtte könnyű volt, a kapitány Mr. Müller egy végtelenül finom, udvarias, előzékeny ember mindent megtett a kéresemre. Vasárnaponként ő maga is egybegyűjtötte a protestáns hivatást és énekekkel, a biblia felolvasásával Isten félelmét ojtogatta a lelkükbe. Bizony megható volt ennek a világi apostolnak a működése, a ki seregével az Oceanon, az Isten kezében legfőképp az Isten kezéből várta a biztos irányított utjaikra.

Aztán volt még egy gyönyörűségem: a magány. Mikor a nap eltűnt az Ocean hullámaiban, fölmentem a fedélzet legeslegmagasabb részére. Ott volt egy sarok, azt lefoglaltam magamnak s ott maradtam órák hosszat. Gyönyörködtem és pihentem. Ott

végeztem el az esti imádságomat s megvalom, hogy Dávid zsoltárait soha oly szépen nem találtam, mint akkor. Ő mily kedves volt ott állani a sós, tiszta, mocsoktalan levegő áramában, gyönyörködni a hullámok játékában, a hullámok fodrain tündöklő apró villámos halacszkákban. S mind e mellett nem tenni egyebet semmit, csak pihenni, csak pihenni, nyugodni, gyűjteni az erőt, a nyugalmat a civilizát élet vásári robotolására.

És ezek után a nagy pihenések után kellemes üdülés volt a munka, az irás. Utí rajzaimnak kilenczted részét ott a hajón készítettem el. Naponta 4—5 óráig dolgoztam s egyszerre azon vettem magamat vettem észre, hogy a századik, százötvenedik iv is garmadára gyűlt.

Igy morzsolódott le egyik nap a másik után. Tengeri vihar nem háborgatott bennünket. Legfeljebb az égháboru csodás szépségeiben, villámok cikázásában, eget vizet rázó mennydörgésben gyönyörködtünk. Tizenegy napi szakadatlan rohanás után késő éjjel elértük a gibraltari hegyfokot. Egy villanás, aztán egy messze dörgő ágyulövés üdvözölt bennünket. Egyszeren stációt tartottunk Napólyban, hogy megszabaduljunk egy sereg igazán nagyon kellemetlen talian kompjánától, melynek neveltségese sokszor megháborította az én csendes pihenésemet.

Mint érdekes momentumot följegyeztem két temetést, a mely a hajón folyt le. Két apró csemete, az egyik tallán, a másik hor-

lyeselve, bizalmát nyilvánítsa Kossuthnak s üdvözölje táviratilag. Az előterjesztés szélesebb mértékben folyó vitát involválta. **Mándorff Géza** báró hosszabb védő beszédet mondott Justhék politikájá mellett, illetőleg indokolta a szétválást. A nyári szünet előtt Kossuth azzal bocsátotta szét a függetlenségi pártot, hogy az önálló bank mellett agítva hozzák össe az új függetlenségi pártot s ha az önálló bank felállítására elé a kormány részéről akadályok merülnek fel, egész pártjával ellenzékbe megy át. Ez a szempont azonban megtörtött azon, hogy Kossuth a Felső *minisztere* lett s így le kellett mondania arról, ami után mint függetlenségi párt vezér törekedett. Ha a Kossuth-párt hűen a párt-programhoz egyöntetűen venne részt a bank-mozgalomban, kétségtelemé válnék az önálló bank minél előbb kivánatos megvalósítása. Ezekre a pontokra támaszkodva azt indítványozta, hogy a bizalom nyilvánítását akkorra halassza el a párt, amikor a helyzet tisztázódni fog, a két pártirány a közös függetlenségi törekvés előbbrevitelét tartva szem előtt egyesülni fog.

Dr. Horváth Gyula, a csákvári kerület képviselője úgy tartja, hogy a Kossuthnak küldendő bizalomnyilvánítás nem fődné az egész párt álláspontját. Megyénkben mind a két pártiránynak vannak követői s így egyik-vagy másik irányhoz való csatlakozás által ne élezték ki magunk között is az ellentéteket. A Kossuthnak küldendő bizalom nyilvánításához csak úgy járul hozzá, ha a szövegben kifejezésre jut a megyei pártunk közönsége, hogy a szétválás mielőbb egyesüljenek.

Csontos Andor meleg szavakkal vázolta Kossuth érdemeit s ajánlotta Kenessey Gyula elnök indítványának elfogadását. Ha a bizalomnyilvánítás meg nem történik, az egy jelentőségű volna azzal, hogy a megye függetlenségi pártja bizalmatlansággal viseltetik a vezér iránt. Ebben az értelemben szólt fel Koller Pál is, míg Babay Kálmán azt hangoztatta, hogy a függetlenségi polgárságnak kell áthidalnia azt az űrt, amely a szétszakadt pártok között támadt. **Ij. Madarász József**, apjának id. Madarász Józsefnek kuruc álláspontját képviselte, aki hajthatatlan bankos-párti. A felszólalásokból látható, hogy a pártelnök által előterjesztett határozati javaslat nem a közhangulatnak volt tolmácsa. A határozati javaslat a következő:

A Fejérmegyei függetlenségi párt a 48-as függetlenségi párt elveivel tántoríthatatlanul ragaszkodik. Epen azért sajnálatát fejezi afelett,

vát, megkívánta anygok társaságát és itt hagyta ezt a siralom völgyet. Nekem jutott a szomorú tisztség, az eltemetés tisztsége. Ünnepi pompával történt. A kis holttesteket belezárták egy kis fekete koporsóba. A holttest mellé nehéz vasdarabokat tettek, hogy gyorsan az Océán mélyére szálljon. Megjelent a kapitány, az egész tisztikar, a hajó legénysége s disztorfalat állottak, én pedig a szó szoros értelmében mély meghatottsággal élénkeltem a Laudate pueri-t (dicsérjétek gyermekek az Urat!) aztán egy imádságokat mondtunk, végül pedig hozzáfűztem az egyház magasztos szép énekét, a mellyel az anygok társaságát adja az égbeszálló lélek kíséretétül:

*In paradisum deducant te angeli
Et cum Lazaro quondam paupere
Vitam habeas sempiternam.*

A sirató szellő beleénekelte a bucsúztomba, egy-két fehérszárnyú sirály ott vijjogott a hajó körül, de nem tudták tulkiáltani annak a szegény édesanyának a sikoltó fájdalmát, a ki soha nem látja többé viszont az ő szive révén táplált édes magzatát, nem hozhat egy szál virágot, a siralmára s nem hullathatja forró könyvet a fejéjére. A kis koporsó egy tompa csobbanással leszállt az Océán mélységébe, a hullámok egy pillanat alatt össe csaptak, aztán elsimultak fölötté és senki se tudta, hogy mit rejt magában a mélység, kinek a fájdalmát, kinek az édes reményességét? A hajó kürtje mélyen, hosszan búgott bucsúztatónak, a gép pedig egyforma

hogy az országos 48-as függetlenségi pártban szakadás állott be, épen akkor, amikor az ország súlyos helyzete azt kíváná, hogy minden magyar hazafi együtt tartson. De egyuttal méltányolva azon bölcs mérsékletet, melyet Kossuth Ferenc a politikai súlyos válságban elveink fokozatos megvalósítása céljából tanusit, ezen működéséért tántoríthatatlan bizalommal és ragaszkodással viseltük. Őt mai gyűléséből üdvözli és egyuttal a Kossuth Ferenc vezérlete alatt álló 48-as függetlenségi Kossuth pártához csatlakozik. Őhajja a fejérmegyei függetlenségi párt a Kossuth Ferenc és Justh Gyula elnökeite alatt álló két függetlenségi párt mielőbbi egyesülését és reméli, hogy ez a közeljövőben be is fog következni.

A Vörösmarty-kör a nagy költő Vörösmarty Mihály születésének évfordulóját ünneplő, december hó 1-én szerdán délután 6 órakor saját helyiségben felolvasó-estélyt rendez. Felolvasások: Sarah Bernhardt és Adrienne Lecouvreur. Irta és felolvassa dr. Békés Gyula kir. törvényszéki aljegyző. Vörösmarty emlékezete. Irta és felolvassa dr. Kelemen Béla főreáliskolai igazgató. A vén cigány. Irta: Vörösmarty Mihály. Szaválja Téri Irén k. a.

Vörösmarty emlékezete. A városi színház holnap este Vörösmarty Mihály születése napjának évfordulóján áldozik a nagy költő emlékének. Kovács Lajos, a mi kiváló drámai színészünk, el fogja szavalni a költő apotheozisát.

A főreáliskola szombaton este nagyszabású Vörösmarty ünnepélyt rendez, a melyre az érdeklődőket szívesen látja.

A függetlenségi párt végrehajtó bizottsága f. évi december hó 2-án este 6 órakor a Függetlenségi Kör helyiségében (Ponty vendéglő) értekezletet tart. Az értekezlet tárgya a város orsz. képviselőjének beszámolója, illetőleg a beszámoló határnapjának kitűzése. Tehát azon lap-tudósítások, melyek a beszámoló határnapjára vonatkozólag eddig megjelentek, félreállításból származtak, mert — amint fentebb mondtuk — azt csak a dec. 2-iki értekezleten fogja a végrehajtó bizottság a város képviselőjével egyetértőleg megállapítani.

A Vizivárosi templomnak. Klotild kir. hercegnő, néhai József kir. herceg özvegye 100 koronát ajándékozott a Vizivárosi templom céljaira.

Tul az Océánon. Szerkesztőnk ily című könyve immár korlátlan számban kapható.

zuhogással dolgozott tovább és hasította a fehértarajú hullámokat.

Bizony borzalmasan megható jelenet a temetés a tengeren.

Ismét elhaladtunk Messina romjai mellett, majd fölkanarodtunk az Adria hullámaira s augusztus 23-án egy gyönyörű éghabóru után Triesztnél állapodtunk meg.

Mikor a partra léptem, valami édes háláérzetet éreztem a jó Isten iránt, a ki tíz héten át irgalmával mellettem állott és megmentett minden veszedelemtől. Ha osztrák területen nem vagyok, talán a földet is meg csókoltam volna. 8 órakor már vonaton ültem s hánytam-vetitem magamban a különbséget, hogy milyen óriási is eztem: az amerikai kényelmes vonatok, pláne a simán síkló hajó után a mi döcögős, rozsinű járműveinken zötyögtem hazáig.

A viszontlátás örömeiről nem szólok, de azt záradéklul mégis megemlítem, hogy örökké összehasonlításokon töröm a fejemet, a nemzetgazdaságban, a társadalmi fel-fogásban, vallásban, munkában, főleg pedig a politikában.

Hiába! ezt magával hozza az ember s ismételné ezert újra, hogy nagyon hasznosnak tartanám, ha honfitársaim közül minél több intelligens ember menne Amerikába tanulmányra. Egy kis amerikai fejelés bizony ráérne a mi európai és magyar viszonyainkra.

Népszövetségi gyűlés. A városi népszövetségi szervezet a népszövetségi öntudat fokozottabb kitépítésére a múlt vasárnap nagy hatású népgyűlést rendezett. A népgyűlésen az alkalommal a bpesti központ részéről dr. Pados Gábor hitoktató, míg a megyei központ részéről dr. Vass József igazgató jelent meg. Dr. Pados német nyelven fejtegette a kath. népszövetség eszméit, míg Vass József dr. a népszövetségi tagok kötelességeiről beszélt — nagy hatású beszédben. Rá mutatott a kath. sajtó terjesztésének szükséges voltára, fővább azokra módokra és eszközökre, a melyek a népszövetségi szervezetekben fentartják a belső figyelmet és hatóságát. Beszélt végül a politikai állásfoglalásoknál szükséges fegyelmezett egyöntetű cselekvésről. A gyűlést Keifer János c. kanonok lelkes beszéde, és Lantos Károly tanító buzdító szavai zárták be. A gyűlés eredménye valószínűleg a tagok megsokszorozódásában fog mutatkozni.

Megközségi gyűlés. Vasárnap d. e. Kövessy István elnökeite alatt gyűlésezett az öreghegyi hegyközség. Kijelölték a választmány tagjainak egy harmadát, akiket 1910. februári közgyűlésen fognak újra választani. Tar József hegybíró beszámolt a verseci borászati kongresszusra való kiküldetéséről. A kongresszus szomoruan állapította meg, hogy a mojlépké ellen még nem találták ki a sikeres védekezésnek módját.

Gyilkos iskolásgyermek. Megrendítő esetről értesít bennünket bicskai tudósítónk. Kelemen László és Fehér András iskoláslúk a bicskai ev. ref. elemi népis-kola növendékei szánkázás közben összevesztek. Kelemen a dulakodás közben elővette bicskáját s Fehér úgy megszúrta, hogy életben maradásához alig van remény. A szurás a tüdő is érte. A szerencsétlen gyermeket azonnal Budapestre szállították.

A Ketskés-ügy. Ketskés Elek kántor ügye ismeretes a városi közönség előtt. Ketskés a hercegprimáshoz meglebbezte azt a határozatot, a mely szerint a polgármester, illetőleg a városi hatóság jogosítva volna fölíte itélkezni. A hercegprimás meghozta ítéletét ebben az ügyben és kijelentette, hogy „a kántori állású járó kötelességek teljesítésének elbírálása és a kántori állás, a kántori ténykedések alól való fel-függesztés” az egyházmegyei hatóság illetékesége alá tartozik. Az egyik helyi lapban most egy téves hír jelent meg, amely szerint Ketskés ügye most már egyedül az egyházmegyei hatóság alá tartoznék. Az egyházmegyei hatóság fog itélni a kántori teendők jó vagy nem jó elvégzése fölött, hogy mit énekel és hogyan énekel a kántor. Erre nézve a városi hatóság nem is itélkezett, sőt nem is akart itélkezni. A városi hatóság ellenben, a mely a kántori választotta, a mely őt fizeti, itélkezik a kántor közszolgálati ügyében, annak a szerződéses viszonyának, illetőleg a szerződéses viszonyból folyó kötelességek teljesítése fölött, amely a város és a kántor közt létezik. Tehát a hercegprimás határozata egyáltalán nem változtatta meg a dolog eddigi folyamát, a különbség csak az, hogy most már a belső ügyekben az egyházi hatóság is fog ítéletet hozni. Vagyis egy deres helyett két deres. Erről a hercegprimás értesítette a polgármestert.

Összevázta a gép. Bizonyára kevesen tudják azt, hogy Bicskén hatalmas, nagyszabású börgyár van modern gépezetekkel berendezve. A gyárat a chevreauxbör-készítéséhez nem rég szereltek fel új gépeket. Szajkó János mint inas volt alkalmazva a gyárban. A minap a gépházban a gépszíjat kellett volna Szajkónak átigazítani, hogy a bőrfaragó gépeknek egy másik részét hozza üzembe. A fiu azonban nem volt elég óvatos, a kerék elkapta bőrkötényét s a gép magához rántotta. Először karját zúzta össze, utána pedig lábait. A szerencsétlenül járt fiút azonnal Budapestre vitték amputálni. Mégis fiu történt az operáció, de nem gyógyított, mert a fiu belehalt sérüléseibe. A vizsgálat megindult.

Dr. KNEIFEL FERENC ügyvéd irodáját Szt. István-utca II. sz. a. helyezte.

